

Bra om sekter

Trend Tro och Tragedi är en liten enkel och bra sammanställning över de vanligaste sekterna i Sverige. Boken vänder sig till ungdomar i högstadiet för att presentera sådana sekter som utsätter sina medlemmar för en starkt styrande mental påverkan. Exempel på sådana som beskrivs i boken är Jehovas vittnen, Scientologikyrkan, Moonrörelsen och Livets ord.

Varje sekt beskrivs i korthet och därefter följer en personlig erfarenhet. Det kan vara en intervju med en medlem eller avhoppare, eller ibland en person som "avprogrammerats". Varje sektavsnitt följs av några diskussionsfrågor om hur det kan gå till att ansluta sig till en sekt, fastna i en sekt och hur man kan göra för att hjälpa någon att ta sig ut.

Boken kom ut 1993 från Umeå universitet och borde finnas på varje skola - och gärna läsas av många!

Håkan Marklund

Soltemplets Orden

Den 6 oktober 1994 och några dagar framåt var sekten Soltemplets Orden förstasidesstoff i de flesta tidningar. 48 sektmedlemmar hade påträffats döda i nedbrunna sektlokaler i två schweiziska byar. De båda sektledarna Joseph di Mambro och Luc Jouret återfanns bland de döda. Polisen trodde först att det rörde sig om ett kollektivt självmord, men noggrannare undersökningar visade att några av sektmedlemmarna hade mördats.

Scientologernas pengar

Scientologerna i USA har nyligen, inför ett beslut om skattefrihet, lämnat ifrån sig dokument till skatteverket. Av dessa framgick att scientologrörelsens tillgångar är över 400 miljoner dollar och att inkomsterna är nästan 300 miljoner dollar per år. Att rörelsen inte är fattig framgår av en del av dess utgiftsposter. Man har t ex betalat 7 miljoner dollar för bombsäkra dörrar till ett av de tre kassalv där Hubbards samlade verk ska förvaras, och 6 miljoner till en annonskampanj med anledning av en kritisk artikel i Time Magazine.

(Fribrevet nr 1, 1994)

Tid med barnen?

Den 6 november 1989 gav scientologernas ledning ut ett direktiv till alla medlemmar i Sea Org (scientologernas elitorganisation) som har barn. Direktivet kritiserade den praxis som utbildats inom organisationen att medlemmarna tillbringar en timme om dagen tillsammans med sina barn. (Annars uppfostras barnen väsentligen kollektivt.) Enligt direktivet är detta avbräck skadligt för verksamheten, och praxisen i fråga kan därför inte försvaras.

Amning är förmodligen ovanligt inom Sea Org, eftersom Ron L Hubbard var motståndare till amning.

(CANNews, december 1992)

TM i Moçambique

Presidenten i Moçambique, Joachim Chissano, mediterar enligt Transcendental Meditation (TM). Men säljer han sitt land till TM? Enligt uppgifter i huvudstadspresen har han lovat ut nyttjanderätten till 25 procent av landets yta på 50 år till Mahedco, "Maharishi's heaven on earth corporation". Företaget avser att där bli driva jordbruk, livsmedelsindustri och skolor.

Två reportrar från *Svenska Dagbladet* har nyligen besökt Moçambique och bli intervjuat Chissano. Denne förnekar att kontraktet är undertecknat, men bekräftar att diskussioner förs om att ställa ett omfattande landområde till TMs förfogande.

(SvD 23/10 1994)

Domslut mot Kristen vetenskap

I augusti 1993 dömdes Kristen Vetenskap (Christian Science) till ett skadestånd om 11,3 miljoner dollar för att ha orsakat en diabetessjuk pojkes död. Pojken, som bodde i Minnesota i USA, drabbades 1989 av diabetes. Hans mor och hennes man valde att förlita sig på helbrägdagörelse inom Kristen Vetenskap i stället för medicinsk vård. Stämningens ansökan hade lämnats in av pojkens frånskilde far. Detta är långtifrån första gången som Kristen Vetenskap skördat dödsoffer, men det är åtminstone i USA första gången som samfundet har drabbats av juridiska påföljder efter ett sådant dödsfall.

Pojkens mor blev däremot inte stämd för sin medverkan till hans död. Enligt domstolen skyddar delstatslagen "för-

äldrar som förlitar sig på bön för att hela sina barn”.

I England är lagen annorlunda. Ett par som av religiösa skäl (Rastafari-religion) undanhöll sin diabetessjuka dotter insulin har nyligen dömts för att ha vållat hennes död.

(New Zealand Skeptic,
september 1993 och mars 1994)

Nyandlighet som beredskapsarbete

Kajsa Westerman i Gävle ska, som beredskapsarbete för Svenska Kyrkan, studera nyandliga rörelser och utarbeta en faktasamling. I en tidningsintervju hävdar hon att dessa rörelser har fått alltför negativ publicitet. ”Det är viktigt att ha i sinnet att katolska munk- och nunnekloster kan ha lika stränga levnadsregler som vissa nyandliga rörelser”, säger hon.

Därmed är förstås bevisat att det inte är något fel på de nyandliga levnadsreglerna. Eller?

(Arbetarbladet 12/9 1994)

Waldorfskola stängd

Delsbo waldorfskola utanför Hudiksvall har förlorat sitt godkännande som friskola. Detta är den första friskola som fått tillståndet indraget sedan skolverket började sin tillsyn av friskolorna år 1992.

Skolverket grundar beslutet på att utbildningstiden totalt är 10 procent kortare än i en vanlig grundskola, att utbildningen i matematik och naturorienterade ämnen är undermålig och att eleverna inte får den träning i kritiskt tänkande som föreskrivs för grundskolan.

(DN 1/7 1994)

Provtermin i Waldorfskola

En av de mest kända waldorfskolorna, Ellen Key-skolan i Stockholm, har skickat tillbaka flera elever med skolsvårigheter till den kommunala grundskolan. Skolan tillämpar ”provterminer” för en del av sina elever. Ylva Franck, en av lärarna vid skolan, förklarade i en intervju förfarandet så här:

”Vi får inte alltid veta orsaken till att eleven vill byta skola. Men när vi inte känner till elevernas bakgrund låter vi dem gå en provtermin. Upptäcker vi då att de är extra resurskrävande begär vi mer pengar av hemkommunen och får det också ibland. Men det händer alltför ofta att vi inte får det vi begär och då blir vi tvungna att skicka iväg eleven efter provterminen.”

Enligt Franck är ”specialundervisning några timmar i matematik, engelska och svenska” den enda extrainsats som skolan gör för en elev utan särskild betalning.

Stockholms grundskoledirektör Lars Hallberg är starkt kritisk mot förfarandet. ”Tänk om vi skulle skicka iväg våra ’knöliga’ elever från grundskolan. Så kan man inte behandla barn.” Han påtalar också att de bidrag som friskolorna får (85%) avses täcka allt stöd som behövs för elever med särskilda behov, utom stöd till svårt handikappade barn.

Statssekreteraren Odd Eiken (m) hävdade däremot att provterminerna inte är friskolornas fel utan beror på att kommunerna ”vältrar över sina problemlösligheter på friskolor”.

(DN 16/8 1994.)

Tvindsektens barnarbetare

Norska *Humanist* har i ett temanummer (nr 3-4, 1994) behandlat Tvindsekten, som bl a ligger bakom UFF (u-landshjälp från folk till folk, de gula insamlingslådorna).

Bl a återfinns här en artikel av den danske journalisten Kurt Simonsen, som besökte fyra av Tvinds fem plantager i den mellanamerikanska staten Belize. Han konstaterade att Tvind inte bedriver någon u-hjälp i Belize, utan snarare är ett slags nya kolonialherrar. På Tvinds plantager utför barnarbetare vuxenarbete, ibland upp till 15 timmar om dagen. De anställda är mycket dåligt betalda, och får ofta bara ungefär hälften av den i Belize lagligt bindande minimilönen. De får inte organisera sig fackligt. Eftersom de inte kan röra sig utanför plantagen är de i praktiken tvungna att köpa allt de behöver i Tvinds egna butiker inom plantagen.

UFFs gula insamlingslådor har nyligen avlägsnats från Oslos gator. Dags att bli kvitt dem i Sverige?

Den mest osannolika sekten?

I *Skeptic* (vol 2, nr 2, 1993) skriver Michael Shermer om den sk objektivismen, som grundlades på 1950- och 1960-talen av författarinnan Ayn Rand. Objektivismens läror innefattar en stark förnuftstro, etisk egoism och (mycket) fri företagsamhet.

Kan en kult eller sekt byggas upp kring idéer om förnuft och individualism? Det verkar osannolikt, men Shermer påvisar att kretsen kring Rand visade alla tecken på just detta. Inte minst gällde detta attityden till grundarinnan, som betraktades som ofelbar. När en före detta älskare till Rand skaffade en